

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

สรุปผลการวิจัย

การศึกษาในครั้งนี้เป็นการวิจัยและพัฒนา โดยแบ่งวิธีการดำเนินการวิจัยออกเป็น 3 ระยะ ได้แก่ ระยะที่ 1 การศึกษาสภาพปัญหาและความจำเป็นในการพัฒนา ระยะที่ 2 การสร้างโปรแกรมพัฒนาวิชาชีพบุคลากรทางการศึกษา และระยะที่ 3 การพัฒนาโปรแกรมพัฒนาวิชาชีพบุคลากรทางการศึกษา ซึ่งได้ผลการดำเนินการศึกษาวิจัยดังนี้

ระยะที่ 1 การศึกษาสภาพปัญหาและความจำเป็นในการพัฒนา

ผู้ศึกษาวิจัยได้ดำเนินการศึกษา หลักการ แนวคิด ทฤษฎีและบริบทของสถานศึกษา อาชีวศึกษา แนวทางการบูรณาการปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่สถานศึกษา ด้านการพัฒนาบุคลากร กำหนดเป็นกรอบแนวคิดในการศึกษาวิจัยใน 3 ประเด็น ซึ่งส่งผลกระทบต่อคุณภาพของสถานศึกษา ดังต่อไปนี้

1. มีความตระหนักและเข้าใจในเรื่องเกี่ยวกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
2. มีทักษะในการปฏิบัติงานตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
3. มีการปรับเปลี่ยนวิถีชีวิตหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

ซึ่งเป็นกรอบแนวคิดเพื่อการวิจัยและกรอบโครงการเหตุผลสัมพันธ์ที่ผู้วิจัยได้มาจากการวิเคราะห์และสังเคราะห์วรรณกรรมที่เกี่ยวข้องในเชิงทฤษฎี ถือเป็นกรอบแนวคิดเชิงทฤษฎี จากนั้น ได้ดำเนินการศึกษาสภาพปัจจุบันปัญหาการขับเคลื่อนปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงโดยเก็บข้อมูลจากประชากรและกลุ่มตัวอย่าง โดยการสุ่มแบบเป็นกลุ่ม จำแนกเป็นกลุ่มภูมิภาค 4 ภูมิภาค จากนั้นสุ่มตัวแทนสถานศึกษาภายในกลุ่มแต่ละกลุ่มมาเป็นสมาชิกกลุ่ม โดยใช้สัดส่วน ร้อยละ 50.00 ได้จำนวนสถานศึกษาที่เป็นกลุ่มสถานศึกษาตัวอย่าง 212 แห่ง จากนั้นสุ่มบุคลากรทางการศึกษาซึ่งเป็นการกำหนดกลุ่มตัวอย่างเป็นแบบกำหนดสัดส่วน และดำเนินการสุ่มตัวอย่างแบบเจาะจงจากกลุ่มผู้บริหาร ร้อยละ 30.00 จำนวน 212 คน กลุ่มครูผู้สอน ร้อยละ 45.00 จำนวน 304 คน กลุ่มเจ้าหน้าที่ ร้อยละ 25.00 จำนวน 182 คน รวมทั้งสิ้น จำนวน 698 คน วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ค่าสถิติ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS นำเสนอผลการวิจัยโดยวิธีพรรณนาวิเคราะห์

1. สถานะของผู้ตอบแบบสอบถามพบว่าผู้ที่ตอบแบบสอบถามเป็นครูผู้สอนร้อยละ 43.55 ผู้บริหารสถานศึกษาร้อยละ 30.38 และเจ้าหน้าที่ร้อยละ 26.07

2. สภาพปัญหาในการขับเคลื่อนปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในสถานศึกษา ด้านการพัฒนาบุคลากรนั้นผู้ศึกษาวิจัยได้ดำเนินการศึกษา การรับรู้ของกลุ่มตัวอย่าง 3 กลุ่ม ได้แก่ กลุ่มผู้บริหาร ครูผู้สอนและเจ้าหน้าที่ ซึ่งจะได้นำเสนอผลการศึกษาวิจัยในแต่ละกลุ่มดังต่อไปนี้

2.1 การรับรู้สภาพการดำเนินการขับเคลื่อนปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในสถานศึกษาของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา พบว่า สภาพการดำเนินการขับเคลื่อนปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในสถานศึกษา ด้านการสร้างความตระหนักและเข้าใจในเรื่องเกี่ยวกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ด้านการส่งเสริมให้มีการพัฒนาบุคลากรตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ด้านการดำเนินและปรับเปลี่ยนวิถีชีวิตตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง ด้านการติดตามประเมินผลการพัฒนาบุคลากรและการเผยแพร่แนวคิดและผลการดำรงชีวิตตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง มีสภาพปัญหาการดำเนินงานอยู่ในระดับปานกลางทุกด้าน

2.2 การรับรู้ของบุคลากรที่มีต่อลักษณะของผู้บริหาร ครูผู้สอนและเจ้าหน้าที่ ในการขับเคลื่อนปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในสถานศึกษา ด้านความรู้ความเข้าใจ ความตระหนัก มีทักษะในการขับเคลื่อนปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในสถานศึกษา ประพฤติตนเป็นแบบอย่างการมีวิถีชีวิตแบบพอเพียง ใช้คุณธรรมเป็นหลักในการบริหาร การประสานงานกับชุมชนและองค์กรต่าง ๆ ในการสร้างเครือข่ายการขับเคลื่อนปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และการประชาสัมพันธ์ผลการขับเคลื่อนปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง มีปัญหาในการขับเคลื่อนปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในสถานศึกษาในระดับปานกลางในทุกด้าน

2.3 การรับรู้ของบุคลากรที่มีต่อผลกระทบในสัมพันธภาพของผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้สอนและเจ้าหน้าที่ ที่เกิดจากการขับเคลื่อนปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในสถานศึกษา ดังนี้

2.3.1 ด้านเศรษฐกิจ พบว่า ผู้บริหาร ครูผู้สอนและเจ้าหน้าที่ที่มีผลกระทบในระดับปานกลาง ยกเว้นหัวข้อการดื่มสุราหรือของมีเมาและการสูบบุหรี่การเล่นการพนันมีผลกระทบในระดับน้อยทุกกลุ่ม

2.3.2 ด้านสังคม พบว่า ผู้บริหารมีผลกระทบในระดับน้อย ยกเว้นหัวข้อการคำนึงถึงผลประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าผลประโยชน์ตนเองมีผลกระทบในระดับปานกลาง ในขณะที่ครูผู้สอนและเจ้าหน้าที่ที่มีผลกระทบในระดับปานกลาง ยกเว้นการยุ่งเกี่ยวกับยาเสพติดมีผลกระทบในระดับน้อย ทุกกลุ่ม

2.3.3 ด้านวัฒนธรรม พบว่า ผู้บริหารมีผลกระทบในระดับน้อย ยกเว้นหัวข้อ การเข้าร่วมงานประเพณีที่วิทยาลัยจัดขึ้นทุกครั้งและการให้ความเคารพผู้อาวุโสผู้มีพระคุณด้วยความจริงใจมีผลกระทบในระดับปานกลาง ในขณะที่ครูผู้สอนและเจ้าหน้าที่มีผลกระทบในระดับปานกลางทุกหัวข้อ

2.3.4 ด้านสิ่งแวดล้อม พบว่า ผู้บริหารมีผลกระทบในระดับน้อยทุกหัวข้อ ยกเว้นหัวข้อการประหยัดพลังงานของสถานศึกษามีผลกระทบในระดับปานกลาง ในขณะที่ครูผู้สอนและเจ้าหน้าที่มีผลกระทบในระดับปานกลางทุกหัวข้อ

3. สภาพการดำเนินพัฒนาบุคลากรของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาจากการศึกษาพบว่าสถานศึกษาได้ดำเนินการดังนี้

3.1 สถานศึกษาไม่ได้ดำเนินการพัฒนาบุคลากรอย่างเป็นระบบแต่ให้ความรู้เพื่อสร้างความเข้าใจให้กับบุคลากรบ้างโดยเฉพาะผู้ที่ปฏิบัติงานโดยตรง

3.2 สถานศึกษาได้กำหนดนโยบายการขับเคลื่อนปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในสถานศึกษา มีการประชาสัมพันธ์ในด้านหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในสถานศึกษา

3.3 มีการติดตามประเมินผลด้านวิชาการ โดยจัดทำแผนการสอนเป็นเศรษฐกิจพอเพียงและรายงานผลแก่หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

3.4 มีการพัฒนาอบรมให้ความรู้เป็นระยะๆเพื่อเป็นการติดตามหรือเพิ่มพูนความรู้เพิ่มเติม

3.5 แผนงาน / โครงการพัฒนาบุคลากร ไม่มีความชัดเจนในแผนและรายละเอียดบุคลากรส่วนใหญ่จึงเพียงรับรู้รับทราบว่ามี การขับเคลื่อนปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในสถานศึกษา มีเพียงผู้ปฏิบัติที่เกี่ยวข้องซึ่งเป็นส่วนน้อยที่รับผิดชอบงานดำเนินการกิจกรรมต่างๆภายในสถานศึกษา

3.6 มีการติดตามผลอย่างต่อเนื่อง โดยเป็นการติดตามประเมินผลเพียงเพื่อให้ผ่านการตรวจประเมินเพียงอย่างเดียว

3.7 มีการจัดอบรมในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน หรือการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้บูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในสถานศึกษา

3.8 มีการมอบหมายให้บุคลากรรับผิดชอบดำเนินการ โครงการปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในสถานศึกษา

3.9 จัดอบรมบุคลากร ให้บุคลากรจัดทำผลงานทุกคนและนำเข้าร่วมประกวดในระดับอาชีวศึกษาจังหวัด

4. สภาพปัญหาในการขับเคลื่อนปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในสถานศึกษา ด้านการพัฒนาบุคลากรจากการศึกษาจากสถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาสามารถสรุปได้ ดังนี้ บุคลากรขาดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการขับเคลื่อนปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในสถานศึกษา ร้อยละ 58.95 บุคลากรมีภาระงานมาก ร้อยละ 18.42 บุคลากรขาดโอกาสในการพัฒนาและขาดความต่อเนื่องในการปฏิบัติงาน ร้อยละ 11.58 ขาดการประชาสัมพันธ์และการนิเทศติดตามผล ร้อยละ 4.73 ไม่มีต้นแบบเพื่อการศึกษาและขาดคู่มือในการปฏิบัติงาน ร้อยละ 2.63 ไม่มีแผนงานในการพัฒนาบุคลากรและผู้บริหารขาดการกำกับอย่างจริงจัง ร้อยละ 1.58 และขาดแคลนงบประมาณในการพัฒนา ร้อยละ 0.53

5. ความต้องการในการพัฒนาบุคลากรเพื่อการขับเคลื่อนปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในสถานศึกษาของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ดังนี้ ต้องการการจัดการฝึกอบรมสร้างความรู้ความเข้าใจให้กับบุคลากร ร้อยละ 64.21 จัดให้มีหน่วยงานกลางในการให้ความรู้และกำกับติดตาม ร้อยละ 8.95 จัดงบประมาณให้เพียงพอ ร้อยละ 7.36 สร้างเครือข่ายในการขับเคลื่อนปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในสถานศึกษาและเพิ่มแหล่งเรียนรู้และต้นแบบในการพัฒนาบุคลากร ร้อยละ 4.21 จัดกิจกรรมสนับสนุนการพัฒนาบุคลากร ร้อยละ 3.68 ปรับปรุงหลักสูตร ร้อยละ 3.16 เพิ่มบุคลากรและผู้รับผิดชอบโดยตรงและใช้สื่อมัลติมีเดียในการพัฒนา ร้อยละ 1.58 จัดทำคู่มือในการปฏิบัติงานและผู้บริหารต้องมีความจริงจังในการพัฒนาบุคลากร ร้อยละ 0.53

ซึ่งผู้วิจัยได้นำผลการศึกษาสภาพการดำเนินการขับเคลื่อนปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในสถานศึกษาของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ด้านการพัฒนาบุคลากร สภาพการดำเนินการพัฒนาบุคลากร สภาพปัญหาในการขับเคลื่อนปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในสถานศึกษา ด้านบุคลากรและความต้องการในการพัฒนาบุคลากรเพื่อการขับเคลื่อนปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในสถานศึกษาของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ไปจัดสร้างโปรแกรมพัฒนาวิชาชีพบุคลากรทางการศึกษาสู่การเป็นผู้นำในการขับเคลื่อนปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ให้ตรงกับประเด็นปัญหาในระยะที่ 2 ต่อไป

ระยะที่ 2 การสร้างโปรแกรมพัฒนาวิชาชีพบุคลากรทางการศึกษา

จากการศึกษาข้อมูลในระยะที่ 1 ทำให้มี “ชุดของโครงการ” ใน “โปรแกรมพัฒนาวิชาชีพบุคลากรทางการศึกษาสู่การเป็นผู้นำในการขับเคลื่อนปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา” 3 โครงการ โดยแต่ละโครงการเมื่อมี

การดำเนินงานแล้วจะให้มีการประเมินผลของบุคลากรต่อโครงการด้วยเพื่อเป็นข้อมูลย้อนกลับในการปรับปรุงโปรแกรมพัฒนาวิชาชีพบุคลากรทางการศึกษา ด้านการพัฒนาบุคลากรตามแนวทางปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา และได้ดำเนินการตรวจสอบและปรับปรุงตารางเหตุผลสัมพันธ์ 2 ชั้น โดยตรวจสอบและการปรับปรุงแก้ไขครั้งที่ 1 จากผู้บริหาร ครูผู้สอนและเจ้าหน้าที่ในสถานศึกษาอาชีวศึกษา จำนวน 1 แห่ง ได้แก่วิทยาลัยเทคโนโลยีและการจัดการ โนนดินแดง การทดสอบครั้งที่ 2 และการปรับปรุงแก้ไขจากผู้บริหารครูผู้สอน และเจ้าหน้าที่ในสถานศึกษาอาชีวศึกษา จำนวน 2 แห่ง ได้แก่ วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีมหาสารคาม และวิทยาลัยการอาชีพเนินขาม และการตรวจสอบโปรแกรมจากผู้เชี่ยวชาญ เพื่อยืนยันความถูกต้องเหมาะสมของโปรแกรมก่อนนำไปใช้ทดสอบภาคสนาม ผู้วิจัยให้มีการตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหาโดยการสอบถามความเห็นจากผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 6 คน ซึ่งเป็นผู้เชี่ยวชาญด้านการวิจัยการขับเคลื่อนปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในสถานศึกษาและการกำหนดนโยบายการขับเคลื่อนปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา จำนวน 1 คน ผู้อำนวยการสถานศึกษาที่บริหารสถานศึกษาซึ่งบูรณาการปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่สถานศึกษาและได้รับการประเมินเป็นสถานศึกษาแบบอย่างบูรณาการปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ทั้ง 5 ประเภทสถานศึกษา ได้แก่ กลุ่มวิทยาลัยเทคนิค กลุ่มวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีและประมง กลุ่มวิทยาลัยอาชีวศึกษา กลุ่มวิทยาลัยการอาชีพและกลุ่มวิทยาลัยสารพัดช่างและมีประสบการณ์ด้านการวิจัย จำนวน 5 คน ทำให้ได้โครงการเหตุผลสัมพันธ์ 3 โครงการ ดังนี้

1. โครงการพัฒนาฐานองค์ความรู้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
2. โครงการสร้างผู้นำขับเคลื่อนปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่สถานศึกษา
3. โครงการสร้างเครือข่ายขยายผลเศรษฐกิจพอเพียง

ระยะที่ 3 การพัฒนาโปรแกรมพัฒนาวิชาชีพบุคลากรทางการศึกษา

ในการสร้างเครื่องมือที่มีประสิทธิภาพ ในขั้นตอนการตรวจสอบโปรแกรมจากผู้เชี่ยวชาญ เพื่อใช้ในการทดลองใช้โปรแกรมในภาคสนาม จากผลการตรวจสอบโปรแกรมในขั้นที่ 2 ของขั้นตอนที่ 3 จะทำให้ได้โปรแกรมพัฒนาวิชาชีพบุคลากรทางการศึกษา ผู้การเป็นผู้นำในการขับเคลื่อนปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาและเป็น โปรแกรมที่ผู้วิจัยจะนำไปใช้ในการทดลองภาคสนามต่อไปในระยะที่ 3 ดังนั้นเพื่อยืนยันความถูกต้องเหมาะสมของโปรแกรมก่อนนำไปทดลองใช้ภาคสนาม ผู้วิจัยให้มีการตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหาโดยการสัมภาษณ์และสอบถามความคิดเห็นจากผู้เชี่ยวชาญ

จำนวน 6 คน เพื่อตรวจสอบประสิทธิผลของโปรแกรมพัฒนาวิชาชีพบุคลากรทางการศึกษาผู้การ เป็นผู้นำในการขับเคลื่อนปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในสถานศึกษา สังกัดสำนักงาน คณะกรรมการการอาชีวศึกษา ให้สามารถพัฒนาวิชาชีพบุคลากรทางการศึกษาได้ ดังนั้นผู้วิจัยจึง ได้กำหนดให้มีการทดลองใช้โปรแกรมในภาคสนามใช้ระเบียบวิธีวิจัยกึ่งทดลอง รูปแบบ Pretest - Posttest Design ในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ที่กำลังพัฒนา การบูรณาการเศรษฐกิจพอเพียงสู่สถาน ศึกษาแบบครบวงจรทั้ง 5 ด้าน บุคลากรทางการศึกษา มีความมุ่งมั่นที่จะร่วมมือกันพัฒนาคุณภาพสถานศึกษาและสามารถควบคุมปัจจัยและทรัพยากรที่ ใช้ในการตรวจสอบประสิทธิผลของโปรแกรมได้ และสอดคล้องกับแนวคิดในการพัฒนา โปรแกรมที่ผู้วิจัยนำมาประยุกต์ใช้ ได้แก่ วิทยาลัยการอาชีวชนางรอง อำเภอนางรอง จังหวัด บุรีรัมย์ ซึ่งมีบุคลากร รวมทั้งสิ้น 119 คน

ในการดำเนินการทดลองภาคสนาม ผู้วิจัยมีแนวทางการดำเนินการวิจัย ดังนี้

1. ชี้แจงทำความเข้าใจถึงแนวคิด วิธีการ และขั้นตอนของการดำเนินการวิจัยให้กับ บุคลากรทางการศึกษาในสถานศึกษา เพื่อให้บุคลากรทั้งหมดได้รับทราบถึงวัตถุประสงค์และความ จำเป็นในการพัฒนาบุคลากรเพื่อการขับเคลื่อนปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในสถานศึกษา โดย อธิบายขั้นตอนและกระบวนการ ในการพัฒนาโดยใช้โปรแกรมพัฒนาบุคลากรทางการศึกษาที่ได้ สร้างขึ้นในทุกขั้นตอนการพัฒนาและตอบข้อซักถามของบุคลากรในทุกประเด็นคำถามเพื่อสร้าง ความเข้าใจและความร่วมมือในการพัฒนาบุคลากรตามโปรแกรม

2. การทดสอบก่อนการพัฒนา โดยใช้แบบประเมินผลการเปลี่ยนแปลงในสถานศึกษา ผู้วิจัยได้ดำเนินการทดสอบก่อนการพัฒนาเพื่อประเมินผลของบุคลากรก่อนดำเนินการพัฒนาโดย ใช้โปรแกรมพัฒนาบุคลากรทางการศึกษาเพื่อการเป็นผู้นำในการขับเคลื่อนปรัชญาของเศรษฐกิจ พอเพียงในสถานศึกษา

3. การดำเนินงานตามโครงการพัฒนาฐานองค์ความรู้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โครงการสร้างผู้นำขับเคลื่อนปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่สถานศึกษาและ โครงการสร้าง เครื่องขยายขยายผลเศรษฐกิจพอเพียงตามรายละเอียดที่มีการปรับปรุงแก้ไขและกำหนดได้ในขั้นตอน ที่ 3 และมีการใช้แบบประเมินกลุ่มเป้าหมายที่มีต่อโครงการหลังการดำเนินงานตามโครงการ เสร็จสิ้น โดยผู้วิจัยได้ดำเนินการดังต่อไปนี้

3.1 โครงการพัฒนาฐานองค์ความรู้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงผู้วิจัยได้ดำเนินการ ตามกิจกรรมที่กำหนดไว้ในตารางเหตุผลสัมพันธ์ ได้แก่

3.1.1 ศึกษาจากเอกสารที่เกี่ยวข้องเพื่อพัฒนาความรู้พื้นฐานปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเป็นเวลา 2 วัน โดยผู้วิจัยได้จัดเตรียมเอกสารและสื่อโสตทัศนไว้บริการให้กับบุคลากรทุกคน

3.1.2 จัดให้มีการอบรมเชิงปฏิบัติการเพื่อพัฒนาองค์ความรู้ให้กับบุคลากรทุกคนเป็นเวลา 3 วัน โดยเชิญวิทยากรจากวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีมหาสารคาม ได้แก่ คร.ชาติชาย เกตุพรหม และคณะเป็นวิทยากรให้ความรู้ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้ผู้ร่วมโครงการมีความรู้พื้นฐานปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง มีความตระหนักในบทบาทตามเกณฑ์ที่กำหนด มีวิสัยทัศน์ในการเปลี่ยนแปลงเพื่อการขับเคลื่อนปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในสถานศึกษาและมีความตระหนักในการเปลี่ยนแปลงเพื่อการขับเคลื่อนปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในสถานศึกษา โดยวิทยากรได้นั้นวิธีการบรรยายและตอบข้อซักถามของวิทยากรในหลักการเนื้อหาของปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ความจำเป็นในการขับเคลื่อนปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่สถานศึกษา และกลยุทธ์การขับเคลื่อนปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในสถานศึกษาอาชีวศึกษาให้ประสบความสำเร็จโดยใช้ใบงานและใบความรู้ประกอบการบรรยายในทุกหัวข้อ

3.1.3 จัดให้มีการพบปะแลกเปลี่ยนประสบการณ์กับผู้ทรงคุณวุฒิที่มีประสบการณ์ในการขับเคลื่อนปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในสถานศึกษา 1 วัน โดยได้เชิญ คร.ชาติชาย เกตุพรหม และนายพนารมย์ เกิดทองร่วมเป็นวิทยากรในการแลกเปลี่ยนประสบการณ์ในการขับเคลื่อนปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในสถานศึกษา

3.1.4 จัดประชุมกลุ่มสรุปประเด็นที่ได้จากการอบรมเชิงปฏิบัติการ โดยแบ่งเป็นกลุ่มย่อยตามแผนกวิชา จำนวน 12 แผนกวิชา เพื่อสรุปองค์ความรู้ที่ได้จากพัฒนาและจัดทำสัญญาาร่วมกันในการขับเคลื่อนปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในสถานศึกษาต่อไป จากการจัดกิจกรรมดังกล่าวข้างต้น ทำให้ได้ปณิธานร่วมกันเพื่อการขับเคลื่อนปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในวิทยาลัยการอาชีพนางรองในทุก ๆ ด้าน ให้บรรลุเป้าหมายภายในปีการศึกษา 2554

3.1.5 จัดให้มีการรณรงค์ให้ความรู้หลักการปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงให้กับบุคลากร นักเรียน นักศึกษาในรูปแบบต่าง ๆ เช่น การทำป้ายประชาสัมพันธ์ขนาดใหญ่ในสถานศึกษา จัดทำสติ๊กเกอร์หลักการปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงติดตามป้ายประชาสัมพันธ์ต่าง ๆ ในวิทยาลัยการอาชีพนางรอง เป็นต้น

ผลที่เกิดขึ้นจากการพัฒนาเพื่อสร้างองค์ความรู้ให้กับบุคลากร พบว่า บุคลากรมีความรู้เกี่ยวกับปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงเพิ่มมากขึ้น มีความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับทฤษฎีการบริหารสถานศึกษา มีวิสัยทัศน์ในการขับเคลื่อนปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในสถานศึกษา มีทักษะการวิเคราะห์ สังเคราะห์ข้อมูลเพื่อการขับเคลื่อนปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในสถานศึกษาและตระหนัก

ถึงบทบาทการเป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลงในการขับเคลื่อนปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในสถานศึกษา มากขึ้น จะเห็นได้จากรายงานการประเมินตนเองก่อนและหลังการพัฒนาในประเด็นความรู้ความเข้าใจและความตระหนักในการขับเคลื่อนปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในสถานศึกษา พบว่า สถานภาพของบุคลากรหลังเข้ารับการพัฒนาคตาม โปรแกรมพัฒนาวิชาชีพบุคลากรทางการศึกษาสู่ การเป็นผู้นำในการขับเคลื่อนปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในสถานศึกษา มีความรู้ความเข้าใจและ ความตระหนักในปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในสถานศึกษา ในระดับมากทุกประเด็น

3.2 โครงการสร้างผู้นำขับเคลื่อนปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่สถานศึกษา ผู้วิจัย ได้ดำเนินการตามกิจกรรมที่กำหนดไว้ในตารางเหตุผลสัมพันธ์ ได้แก่

3.2.1 ผู้วิจัยดำเนินการจัดประชุมชี้แจงวัตถุประสงค์ในการสร้างนวัตกรรมใน การขับเคลื่อนปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในสถานศึกษา 1 วัน โดยแจ้งและกระตุ้นให้บุคลากร ทราบถึงวัตถุประสงค์และบทบาทหน้าที่และทักษะในการสร้างนวัตกรรมและกลยุทธ์ในการขับ เคลื่อนปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในสถานศึกษา

3.2.2 จัดประชุมเชิงปฏิบัติการพัฒนาระบบการขับเคลื่อนที่มีประสิทธิภาพและ สร้างนวัตกรรมที่มีการบูรณาการปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ผู้วิจัยได้ทำข้อตกลงกับบุคลากรใน แผนกวิชาต่าง ๆ ให้มีการบูรณาการปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในกิจกรรมและนวัตกรรมทุกเรื่อง ในแผนกวิชา เช่น แผนการสอน โครงการ กิจกรรม สิ่งประดิษฐ์ การดำเนินชีวิตของครู เจ้าหน้าที่และนักเรียน นักศึกษาในแต่ละแผนกวิชา โดยวิทยาลัยการอาชีพนางรองเป็นผู้สนับสนุน งบประมาณในการดำเนินงาน ซึ่งกำหนดให้มีการวางแผนในการดำเนินงาน 1 สัปดาห์ และให้มี การประชุมสัปดาห์ละ 1 ครั้งเพื่อสรุปผลและทบทวนการขับเคลื่อนปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ในแต่ละแผนกวิชา

3.2.3 จัดกิจกรรมการนำเสนอผลงานและประเมินผลเพื่อคัดเลือกผู้นำต้นแบบ ผู้วิจัยได้กำหนดให้มีการประกวดและนำเสนอผลงาน ในด้านต่าง ๆ โดยประกวดคัดเลือกจาก แผนการสอนที่บูรณาการปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง การประกวดโครงการ / กิจกรรมที่บูรณา การปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง การคัดเลือกผู้นำต้นแบบในการขับเคลื่อนปรัชญาของเศรษฐกิจ พอเพียง ซึ่งปรากฏผลดังต่อไปนี้

3.2.3.1 ผลการประกวดแผนการสอนที่บูรณาการปรัชญาของเศรษฐกิจ พอเพียง มีจำนวนครูผู้สอนทั้งสิ้น 69 คน สามารถบูรณาการปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงผ่าน เกณฑ์การประเมินร้อยละ 100.00

3.2.3.2 ผลการประกวดโครงการ / กิจกรรมที่บูรณาการปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ทุกโครงการคิดเป็น ร้อยละ 100.00 สามารถบูรณาการปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในโครงการต่าง ๆ และนำไปดำเนินการได้จริง

3.2.3.3 ผลการคัดเลือกผู้นำต้นแบบในการขับเคลื่อนปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ร้อยละ 11.00 ของบุคลากรทั้งหมด ได้ผู้นำต้นแบบ จำนวน 14 คน

3.2.4 จัดให้มีการทัศนศึกษาครูงานของผู้นำต้นแบบจากสถานศึกษาที่สามารถขับเคลื่อนปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในสถานศึกษาแล้วประสบผลสำเร็จและหน่วยงานอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีมหาสารคาม อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีชลบุรี อำเภอสรีราชา จังหวัดชลบุรี วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีฉะเชิงเทรา ศูนย์การพัฒนาเขานินช้อน อำเภอนินช้อน จังหวัดฉะเชิงเทรา วิทยาลัยเทคนิคระยอง อำเภอเมือง จังหวัดระยอง โครงการพระราชดำริอ่าวคุ้งกระเบน และวิทยาลัยการอาชีพพรหมานิกม อำเภอพรหมานิกม จังหวัดสกลนคร

จากการพัฒนาเพื่อสร้างผู้นำขับเคลื่อนปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่สถานศึกษา พบว่าผู้ร่วมโครงการสามารถพัฒนาตนเอง เพื่อให้เกิดทักษะในการขับเคลื่อนปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในสถานศึกษา ผู้ร่วมโครงการเกิดความรู้และทักษะในการพัฒนาตนเอง ผู้ร่วมโครงการสามารถจัดทำแผนการขับเคลื่อนปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในสถานศึกษาหรือนวัตกรรมที่มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลและเกิดผู้นำต้นแบบเพื่อเป็นพี่เลี้ยงในการพัฒนาครูอื่น ๆ ต่อไป

3.3 โครงการสร้างเครือข่ายขยายผลเศรษฐกิจพอเพียง ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามกิจกรรมที่กำหนดไว้ในตารางเหตุผลสัมพันธภาพ ได้แก่

3.3.1 จัดประชุมเชิงปฏิบัติการให้ความรู้พื้นฐานการทำงานเป็นทีมและการบริหารแบบมีส่วนร่วม กำหนดให้มีการรวมกันสร้างทีมงานเพื่อพัฒนาตนเอง ผู้วิจัยดำเนินการจัดประชุมชี้แจงวัตถุประสงค์ในการสร้างทีมงานในการขับเคลื่อนปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในสถานศึกษา 1 วัน โดยให้แบ่งทีมออกเป็น 12 ทีม ตามแผนกวิชาโดยกำหนดให้ผู้นำต้นแบบในแต่ละแผนกวิชาเป็นหัวหน้าทีม ผลจากการดำเนินการบุคลากรทราบถึงวัตถุประสงค์และบทบาทหน้าที่และทักษะในการสร้างทีมงานเพื่อการขับเคลื่อนปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในสถานศึกษา

3.3.2 จัดทำแผนขับเคลื่อนปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในสถานศึกษาตามกรอบนโยบายและบริบทของสถานศึกษา โดยจัดการประชุมเชิงปฏิบัติการพัฒนาระบบการขับเคลื่อนที่มีประสิทธิภาพ เพื่อจัดทำแผนงาน / โครงการที่มีการบูรณาการปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ผู้วิจัยได้ทำข้อตกลงกับบุคลากรให้มีการแบ่งทีมตามแผนกวิชา ให้มีการบูรณาการปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในกิจกรรมและนวัตกรรมทุกเรื่องในแผนกวิชา เช่น แผนการสอน

โครงการ กิจกรรม สิ่งประดิษฐ์ การดำเนินชีวิตของครู เจ้าหน้าที่และนักเรียน นักศึกษา ในแต่ละแผนกวิชาให้เชื่อมโยงกันในทุกแผนกวิชา โดยวิทยาลัยการอาชีพนางรองเป็นผู้สนับสนุนงบประมาณในการดำเนินงาน ซึ่งกำหนดให้มีการวางแผนสร้างทีมงานและวางแผนในการดำเนินงาน 1 สัปดาห์และให้มีการประชุมทีมงานสัปดาห์ละ 1 ครั้งเพื่อสรุปผลและทบทวนการขับเคลื่อนปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในแต่ละแผนกวิชา

3.3.3 การนำเสนอผลงาน ผู้วิจัยได้กำหนดให้มีการจัดกิจกรรมการนำเสนอผลงานและประเมินผลเพื่อคัดเลือกทีมงานที่มีการขับเคลื่อนปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงได้อย่างครบถ้วน มีความดีเด่นสามารถเป็นแบบอย่างให้กับทีมอื่น ๆ ในสถานศึกษาได้โดยพิจารณาจากผู้นำทีมในแต่ละทีมงาน การทำงานเป็นทีม แผนการสอนที่บูรณาการปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โครงการ / กิจกรรมที่บูรณาการปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และนวัตกรรมอื่น ๆ ที่เกิดจากความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ของทีม ผลจากการคัดเลือกทีมที่มีความดีเด่นได้รับรางวัลชนะเลิศได้แก่ แผนกวิชาการบัญชี รองชนะเลิศอันดับ 1 ได้แก่ แผนกวิชาช่างยนต์ และรองชนะเลิศอันดับ 2 ได้แก่ แผนกวิชาช่างอิเล็กทรอนิกส์

จากการพัฒนาเพื่อสร้างเครือข่ายขยายผลเศรษฐกิจพอเพียง พบว่า ผู้ร่วมโครงการรวมกลุ่มกันพัฒนาตนเองและทีมงาน ซึ่งการขับเคลื่อนปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในสถานศึกษาต้องอาศัยกระบวนการกลุ่มและการทำงานร่วมกัน ผู้ร่วมโครงการเกิดความรู้และทักษะในการพัฒนาตนเองและทีมงาน ผู้ร่วมโครงการสามารถจัดทำแผนการขับเคลื่อนปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในสถานศึกษาหรือนวัตกรรมที่มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลและเกิดเครือข่ายในการขับเคลื่อนปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในสถานศึกษา เกิดทักษะในการคิดวิเคราะห์ สังเคราะห์เพื่อแก้ไขปัญหาาร่วมกันและคิดพัฒนาสถานศึกษาอย่างสร้างสรรค์เป็นระบบมีประสิทธิภาพสามารถนำไปสู่การปฏิบัติที่เป็นรูปธรรมได้อย่างเป็นระบบและยั่งยืน

4. การทดสอบหลังการพัฒนา โดยใช้แบบประเมินผลการเปลี่ยนแปลงในสถานศึกษา ผู้วิจัยได้ดำเนินการทดสอบหลังการพัฒนาเพื่อประเมินผลของบุคลากรหลังการดำเนินการพัฒนา โดยใช้โปรแกรมพัฒนาบุคลากรทางการศึกษาเพื่อการเป็นผู้นำในการขับเคลื่อนปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในสถานศึกษา

5. สรุปประเด็นเพื่อการปรับปรุง โปรแกรมพัฒนาวิชาชีพบุคลากรทางการศึกษาสู่การเป็นผู้นำในการขับเคลื่อนปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา หลังการทดลองใช้ในภาคสนามจริง พบประเด็นเพื่อการปรับปรุงโครงการทั้ง 3 โครงการ เพื่อนำมาปรับปรุงโปรแกรมโดยจัดลำดับความสำคัญในประเด็นการปรับปรุง ดังนี้

5.1 ด้านกระบวนการดำเนินโครงการ คือ วัตถุประสงค์โครงการสื่อความหมายให้เห็นรูปแบบความร่วมมือในการพัฒนา กิจกรรมโครงการพัฒนาวิชาชีพบุคลากรทางการศึกษาสู่การเป็นผู้นำในการขับเคลื่อนปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในสถานศึกษาเชิงยุทธศาสตร์ กิจกรรมการพัฒนาตามโครงการมีความเหมาะสมสอดคล้องกับความต้องการในการพัฒนาของกลุ่มเป้าหมาย กิจกรรมโครงการนำไปสู่การพัฒนาบุคลากรทางการศึกษาด้านองค์ความรู้ ความเข้าใจบทบาทและทักษะในการขับเคลื่อนปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในสถานศึกษา และผลงานของโครงการนำไปสู่กิจกรรมที่ต้องดำเนินการในระหว่างปฏิบัติงานที่มีความเป็นไปได้ กิจกรรมการพัฒนาตามโครงการมีความเหมาะสมสอดคล้องกับความต้องการในการพัฒนาของสถานศึกษา วัตถุประสงค์โครงการนำไปสู่การบรรลุเป้าหมายการพัฒนาวิชาชีพบุคลากรทางการศึกษาสู่การเป็นผู้นำในการขับเคลื่อนปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในสถานศึกษา ผลที่เกิดจากการดำเนินโครงการส่งผลกระทบต่อพัฒนาวิชาชีพของบุคลากรคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียน นักศึกษาและชื่อโครงการกระตุ้นให้เกิดความร่วมมือในการดำเนินงานสู่เป้าหมายความสำเร็จ

5.2 คำนึงเนื้อหาโครงการมีประเด็นที่ต้องปรับปรุงการกำหนดบทบาทภารกิจและขั้นตอนการดำเนินกิจกรรมโครงการอย่างชัดเจน ผู้ร่วมโปรแกรมมีความสนใจเข้ารับการพัฒนาตามโครงการ การกำหนดระยะเวลาและทรัพยากรเหมาะสมกับรูปแบบการพัฒนา มีการนิเทศติดตาม ตรวจสอบผลก่อนและหลังการดำเนินโครงการ รูปแบบการพัฒนาของโครงการเพิ่มพูนองค์ความรู้ บทบาทและทักษะของบุคลากรทางการศึกษา ผู้นำโปรแกรมมีความรู้ความสามารถในการดำเนินการพัฒนาบุคลากรเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์โครงการ การให้ผู้ร่วมโปรแกรมมีส่วนร่วมค้นหาปัญหาและความต้องการ ในการพัฒนาตามโครงการ มีแหล่งค้นคว้าหลักการทฤษฎีและเอกสารประกอบการพัฒนาที่หลากหลาย ผู้ร่วมโปรแกรมจัดสรรเวลาเพื่อสะท้อนผลการพัฒนาตามโครงการทั้งในและนอกเวลาราชการด้วยความเต็มใจและการดำเนินโครงการสอดคล้องกับปัญหาและความต้องการในการพัฒนาทั้งระดับบุคคล ระดับกลุ่มและระดับสถานศึกษา

5.3 ด้านสภาพแวดล้อมทั่วไปในการดำเนินโครงการ มีประเด็นที่ต้องปรับปรุง คือ ห้องจัดกิจกรรมมีอากาศ แสงสว่าง โต๊ะ - เก้าอี้เหมาะสม การอำนวยความสะดวกในกิจกรรมที่ซับซ้อนและสถานที่สำหรับดำเนินกิจกรรมเหมาะสมกับจำนวนผู้ร่วมโปรแกรม ความพร้อมในเรื่องวัสดุอุปกรณ์และข้อมูลสารสนเทศที่เอื้อต่อการเรียนรู้ และการบริการอาหารว่างและเครื่องดื่มตลอดการพัฒนา

5.4 ด้านการสนับสนุนทรัพยากรพัฒนาวิชาการ มีประเด็นที่ต้องปรับปรุง คือ การให้ความช่วยเหลือในระหว่างการพัฒนาเหมาะสมกับเวลาและสถานการณ์ ความเพียงพอและทันสมัยของสื่อเทคโนโลยีเพื่อการพัฒนาและการจัดระบบข้อมูล สารสนเทศทางวิชาการถูกต้อง

เป็นปัจจุบัน การจัดสื่อ วัสดุ ครุภัณฑ์ที่จำเป็นในการพัฒนาและความรวดเร็วในการเข้าถึงเทคโนโลยีเพื่อการพัฒนา

จากผลสรุปประเด็นสำคัญในการปรับปรุงโปรแกรมพัฒนาวิชาชีพบุคลากรทางการศึกษาสู่การเป็นผู้นำในการขับเคลื่อนปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ทั้ง 4 ด้านดังกล่าวนำไปสู่การปรับปรุงโปรแกรมที่ประกอบด้วยโครงการ แต่ละโครงการประกอบด้วยวัตถุประสงค์ ผลงานที่คาดหวัง กิจกรรม และทรัพยากรที่ใช้ ที่สามารถส่งผลต่อการพัฒนาความรู้ความเข้าใจ ความตระหนักและทักษะในการเป็นผู้นำในการขับเคลื่อนปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในสถานศึกษาของบุคลากรทางการศึกษา ที่ส่งผลกระทบต่อคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของบุคลากร นักเรียน นักศึกษาและสถานศึกษา

6. สรุปผลการปรับปรุงโปรแกรมโปรแกรมพัฒนาวิชาชีพบุคลากรทางการศึกษาสู่การเป็นผู้นำในการขับเคลื่อนปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

โปรแกรมพัฒนาวิชาชีพบุคลากรทางการศึกษาสู่การเป็นผู้นำในการขับเคลื่อนปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ประกอบด้วยโครงการหลัก 3 โครงการ คือ 1) โครงการพัฒนาฐานองค์ความรู้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง 2) โครงการร่วมสร้างผู้นำขับเคลื่อนปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่สถานศึกษา และ 3) โครงการสร้างเครือข่ายขยายผลเศรษฐกิจพอเพียง แต่ละโครงการมีวัตถุประสงค์โครงการและแนวทางการพัฒนาดังนี้

6.1 โครงการพัฒนาฐานองค์ความรู้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

6.1.1 วัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริมการพัฒนาตนเองทำความเข้าใจปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง สร้างความตระหนักในบทบาทพัฒนาทักษะ การทำข้อตกลงร่วมด้านบทบาทการเป็นผู้นำในการขับเคลื่อนปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในสถานศึกษา

6.1.2 แนวทางการพัฒนานั้นการพัฒนาในรูปแบบการฝึกอบรมและการให้มีส่วนเกี่ยวข้องในการพัฒนา ได้แก่ การศึกษาด้วยตนเอง การศึกษาดูงาน การแลกเปลี่ยนประสบการณ์จากผู้ทรงคุณวุฒิ และการสรุปองค์ความรู้ร่วมกับเพื่อนร่วมงาน โดย

6.1.2.1 ศึกษารายละเอียดของโครงการในตารางเหตุผลสัมพันธ

6.1.2.2 การพัฒนารายบุคคล โดยกลุ่มเป้าหมายแต่ละคนต้องศึกษาด้วยตนเองเน้นการศึกษา จากเอกสารประกอบการพัฒนาเอกสารประกอบอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องและการศึกษาจากสื่ออื่น ๆ

6.1.2.3 การพัฒนาระดับกลุ่ม โดยแต่ละกลุ่มสะท้อนผลการศึกษาภายในกลุ่ม และระหว่างกลุ่ม เกี่ยวกับพื้นฐานความรู้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

6.1.2.4 การจัดทำสื่อประกอบการเตรียมความพร้อมการทำความเข้าใจ การศึกษาความรู้พื้นฐานการสร้างควมตระหนักในบทบาทการพัฒนาทักษะ

6.1.2.5 สรรหาวิทยากรที่มีความสามารถ จัดสถานศึกษาดูงานที่เป็นแบบ อย่างให้กับบุคลากรที่เข้ารับการพัฒนาอย่างเหมาะสม

6.2 โครงการร่วมสร้างผู้นำขับเคลื่อนปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่สถานศึกษา

6.2.1 วัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริมการพัฒนาตนเองสู่การเป็นผู้นำในการขับเคลื่อน ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในสถานศึกษาให้เป็นการพัฒนาที่ต่อเนื่องเป็นระบบและยั่งยืน เป็นการส่งเสริมให้กลุ่มเป้าหมายมีการพัฒนาตนเองที่ต่อยอดความรู้จากโครงการพัฒนาฐานองค์ความรู้ ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ผู้ร่วมโครงการสามารถพัฒนาตนเองเพื่อให้เกิดทักษะในการขับเคลื่อนปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในสถานศึกษา เกิดความรู้และทักษะในการพัฒนาตนเอง สามารถจัดทำแผนการขับเคลื่อนปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในสถานศึกษาหรือในวัดกรรมที่มี ประสิทธิภาพและประสิทธิผล เป็นผู้นำต้นแบบเพื่อเป็นพี่เลี้ยงในการพัฒนาบุคลากรอื่น ๆ ต่อไป

6.2.2 แนวทางการพัฒนา เน้นการพัฒนาในรูปแบบการสืบค้นและการทำ การทดลองเชิงปฏิบัติการ มุ่งพัฒนานวัตกรรมที่มีประสิทธิภาพ มุ่งพัฒนาตนเองทั้งด้านการ ปฏิบัติงานในหน้าที่และการดำรงชีวิตภายใต้กรอบปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง พัฒนาระบบ การขับเคลื่อน ที่มีประสิทธิภาพ นำเสนอผลงานและเข้ารับการคัดเลือกผู้นำต้นแบบ โดย

6.2.2.1 ศึกษารายละเอียดของโครงการในตารางเหตุผลสัมพันธ

6.2.2.2 การพัฒนารายบุคคล ผู้เข้าร่วมโครงการแต่ละคนต้องศึกษาด้วย ตนเอง เน้นการศึกษาจากการทดลองเชิงปฏิบัติการ ในการสร้างนวัตกรรมใหม่เพื่อการขับเคลื่อน ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในสถานศึกษา ปฏิบัติตนให้อยู่ภายใต้กรอบปรัชญาของเศรษฐกิจ พอเพียงทั้งในชีวิตประจำวันและการปฏิบัติงาน

6.2.2.3 การพัฒนาระดับกลุ่ม โดยจัดกิจกรรมกลุ่มที่เอื้อต่อการพัฒนาตนเอง ในกรอบแนวคิดปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

6.2.2.4 สนับสนุนงบประมาณในการพัฒนานวัตกรรมให้เพียงพอ

6.2.2.5 กำกับติดตามสร้างขวัญและกำลังใจอย่างใกล้ชิด สม่ำเสมอ

6.3 โครงการสร้างเครือข่ายขยายผลเศรษฐกิจพอเพียง

6.3.1 วัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริมการทำงานเป็นทีมและสร้างเครือข่ายในการขับเคลื่อนปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในสถานศึกษาแบบมีส่วนร่วม เพื่อแก้ไขปัญหาและคิดสร้างสรรค์อย่างเป็นระบบและยั่งยืน

6.3.2 แนวทางการพัฒนาเน้นการพัฒนาในรูปแบบการเรียนรู้จากกลุ่ม การเป็นพี่เลี้ยง การสังเกตและการประเมินในระหว่างปฏิบัติงาน โดยผู้ร่วมโครงการรวมกลุ่มกันทำงานเป็นทีม สร้างทักษะในการคิดวิเคราะห์ สังเคราะห์ เพื่อแก้ไขปัญหาและคิดพัฒนาสถานศึกษาอย่างสร้างสรรค์เป็นระบบมีประสิทธิภาพให้สามารถนำไปสู่การปฏิบัติที่เป็นรูปธรรมได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลเป็นระบบและยั่งยืน โดย

6.3.2.1 ศึกษารายละเอียดของโครงการในตารางเหตุผลสัมพันธ

6.3.2.2 การพัฒนารายบุคคล ผู้ร่วมโครงการต้องมีความร่วมมือกันในการทำงานเป็นทีมและมีส่วนร่วมนำผลความคิดเชิงสร้างสรรค์ไปสู่การปฏิบัติอย่างเป็นรูปธรรม

6.3.2.3 การพัฒนาระดับกลุ่ม โดยจัดกิจกรรมกลุ่มที่เอื้อต่อการพัฒนาทีมงานเพื่อสร้างเครือข่ายในการขับเคลื่อนปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในสถานศึกษา

6.3.2.4 สนับสนุนงบประมาณในการพัฒนาทีมงานอย่างเพียงพอ

6.3.2.5 สนับสนุนเทคโนโลยีที่เหมาะสมและทันสมัย

6.3.2.6 กำกับติดตามสร้างขวัญและกำลังใจอย่างใกล้ชิด สม่ำเสมอ

7. ประสิทธิภาพของโปรแกรมพัฒนาวิชาชีพบุคลากรทางการศึกษา ผู้การเป็นผู้นำในการขับเคลื่อนปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาในประเด็นต่าง ๆ ดังนี้

7.1 ด้านการมีความรู้ ความเข้าใจ ตระหนักในเรื่องเกี่ยวกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง พบว่า บุคลากรทางการศึกษามีความรู้ความเข้าใจและความตระหนักในปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในสถานศึกษาในระดับมากทุกประเด็น

7.2 ด้านการพัฒนาตนเองเป็นผู้นำในการขับเคลื่อนปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในสถานศึกษา จากการพัฒนาเพื่อสร้างผู้นำขับเคลื่อนปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่สถานศึกษา พบว่า ผลการประกวดแผนการสอนที่บูรณาการปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง มีจำนวนครูผู้สอนทั้งสิ้น 69 คน สามารถบูรณาการปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ผ่านเกณฑ์การประเมิน ร้อยละ 100.00 ผลการประกวด โครงการ / กิจกรรมที่บูรณาการปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงทุกโครงการคิดเป็น ร้อยละ 100.00 สามารถบูรณาการปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในโครงการต่าง ๆ และนำไปดำเนินการได้จริง ในส่วนการคัดเลือกผู้นำต้นแบบกำหนดเป้าหมายให้ได้ผู้นำต้นแบบใน

สถานศึกษาไม่น้อยกว่าร้อยละ 10.00 ของบุคลากรทั้งหมด ผลการคัดเลือกได้ผู้นำต้นแบบ จำนวน 14 คน ร้อยละ 11.00 ของบุคลากรทั้งหมด

7.3 ด้านการสร้างเครือข่ายการขับเคลื่อนปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในสถานศึกษาจากการพัฒนาบุคลากรทางการศึกษาเพื่อสร้างเครือข่ายขยายผลเศรษฐกิจพอเพียง โดยวัดจากผลการประเมินเพื่อคัดเลือกทีมที่มีการดำเนินงานดีเด่นไม่น้อยกว่าร้อยละ 10.00 ของทุกทีม ในสถานศึกษา พบว่า มีการรวมกันสร้างทีมงานเพื่อพัฒนาตนเอง จำนวน 12 ทีม คิดเป็นร้อยละ 25.00 ตามแผนกวิชาโดยกำหนดให้ผู้นำต้นแบบในแต่ละแผนกวิชาเป็นหัวหน้าทีม ผลจากการคัดเลือกทีมที่มีความดีเด่นได้รับรางวัลชนะเลิศ ได้แก่ แผนกวิชาการบัญชี รองชนะเลิศอันดับ 1 ได้แก่ แผนกวิชาช่างยนต์และรองชนะเลิศอันดับ 2 ได้แก่ แผนกวิชาช่างอิเล็กทรอนิกส์

7.4 ด้านประสิทธิผลของโปรแกรมพัฒนาวิชาชีพบุคลากรทางการศึกษา ผู้การเป็นผู้นำในการขับเคลื่อนปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา พบว่า ผลจากการพัฒนาบุคลากรทางการศึกษา ให้มีความรู้ความเข้าใจ มีทักษะในการขับเคลื่อนปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในสถานศึกษา ได้นำความรู้และทักษะใหม่ที่ได้รับ การพัฒนาไปปฏิบัติส่งผลให้สถานศึกษาได้รับการประเมินสถานศึกษาที่ได้รับรางวัลสถานศึกษา รางวัลพระราชทานประจำปีการศึกษา 2554 สถานศึกษาผ่านการประเมินคุณภาพภายในจากต้นสังกัดในระดับดี และนักเรียนได้รับการคัดเลือกให้รับรางวัลนักเรียนพระราชทานประจำปีการศึกษา 2554

การอภิปรายผล

ผู้วิจัยขออภิปรายผลการวิจัยตามประเด็นของการวิจัยดังต่อไปนี้

1. สภาพปัจจุบันปัญหาในการขับเคลื่อนปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาผลการวิจัย พบว่า สถานศึกษาไม่ได้ดำเนินการพัฒนาบุคลากรอย่างเป็นระบบ แต่ให้ความรู้เพื่อสร้างความเข้าใจให้กับบุคลากรบางกลุ่มโดยเฉพาะผู้ที่ปฏิบัติงานโดยตรง บุคลากรส่วนใหญ่จึงเพียงรับรู้รับทราบว่ามีการขับเคลื่อนปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในสถานศึกษา มีผู้ปฏิบัติส่วนน้อยที่รับผิดชอบงาน บุคลากรขาดความรู้ความเข้าใจ ต้องการพัฒนาตนเอง ต้องการให้มีหน่วยงานมาให้ความรู้และกำกับติดตาม ควรจัดงบประมาณให้เพียงพอ มีการสร้างเครือข่ายเพิ่มแหล่งเรียนรู้และต้นแบบในการพัฒนาบุคลากรเพิ่มบุคลากรและผู้รับผิดชอบโดยตรง จัดทำคู่มือในการปฏิบัติงานและผู้บริหารต้องมีความจริงจังในการพัฒนาบุคลากร ซึ่งการขับเคลื่อนปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในสถานศึกษาจะดำเนินการใน 5 ด้านและผู้ที่มีบทบาทสำคัญในการขับเคลื่อนปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในสถานศึกษา

ได้แก่ ผู้บริหาร ครูผู้สอนและเจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติงานโดยตรง ซึ่งสอดคล้องกับชาติชาย เกตุพรหม (2553 : บทคัดย่อ) ได้วิจัยเรื่องการพัฒนา รูปแบบการขับเคลื่อนปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การจัดการศึกษาของวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยี สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ พบว่าการขับเคลื่อนปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การจัดการศึกษา ประกอบไปด้วยองค์ประกอบหลัก 5 องค์ประกอบ ได้แก่ การบริหารการขับเคลื่อนปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง การจัดหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน การพัฒนาบุคลากร การจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนและการจัดการสิ่งแวดล้อมและบรรยากาศการเรียนรู้ และพบว่า ผู้บริหาร ครูผู้สอนและผู้เรียนมีผลกระทบต่อการเปลี่ยนแปลงการจัดการศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงและยังสอดคล้องกับพัฒนาภรณ์ ฉัตรวิโรจน์ (2545 : บทคัดย่อ) ได้วิจัยเรื่องบทบาทของครูในการส่งเสริมความรู้เศรษฐกิจพอเพียงในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษาจังหวัดขอนแก่น พบว่า ครูมีบทบาทในการส่งเสริมความรู้เศรษฐกิจพอเพียงอยู่ในระดับต่ำ

เหตุที่ผลการวิจัยเป็นเช่นนี้เพราะว่า สภาพการดำเนินการขับเคลื่อนปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา มีผู้ที่รับรู้และรับผิดชอบการขับเคลื่อนปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในสถานศึกษาเพียงไม่กี่คน และบุคลากรที่รับผิดชอบการขับเคลื่อนมีภาระงานมาก โดยเฉพาะภาระงานตามตำแหน่งหน้าที่ ทำให้ไม่เห็นความสำคัญของการขับเคลื่อนปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในสถานศึกษาและไม่สนใจในการทำความเข้าใจในหลักการที่แท้จริงของหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ประกอบกับขาดทักษะในการนำปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปบูรณาการในสถานศึกษาและผู้บริหารสถานศึกษาบางคนยังมีความเข้าใจว่าปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเป็นเรื่องของการเกษตรและเป็นเพียงนโยบายฉาบฉวยเมื่อเปลี่ยนรัฐบาลนโยบายก็อาจเปลี่ยนไปจึงไม่ให้ความสำคัญเป็นสาเหตุให้ยังไม่ประสบความสำเร็จตามวัตถุประสงค์ของการขับเคลื่อนปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในสถานศึกษาเท่าที่ควร

2. ปัญหาและความต้องการพัฒนาวิชาชีพบุคลากรทางการศึกษา ผู้การเป็นผู้นำในการขับเคลื่อนปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในสถานศึกษา ผลการวิจัยพบว่า มีประเด็นปัญหาดังนี้ บุคลากรขาดความรู้ความเข้าใจ ขาดโอกาสในการพัฒนาและขาดความต่อเนื่องในการปฏิบัติงาน ไม่มีต้นแบบเพื่อการศึกษาและขาดคู่มือในการปฏิบัติงาน ไม่มีแผนงานในการพัฒนาบุคลากรและผู้บริหารขาดการกำกับอย่างจริงจัง และขาดแคลนงบประมาณในการพัฒนา ดังนั้นความต้องการในการพัฒนาวิชาชีพบุคลากรทางการศึกษาเพื่อเป็นผู้นำในการขับเคลื่อนปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในสถานศึกษา จึงต้องการให้มีการจัดการฝึกอบรมสร้างความรู้ความเข้าใจ จัดงบประมาณให้เพียงพอ สร้างเครือข่ายในการขับเคลื่อนปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในสถานศึกษาและเพิ่มแหล่งเรียนรู้ต้นแบบในการพัฒนาบุคลากร จัดกิจกรรมสนับสนุนการพัฒนาบุคลากร ปรับปรุงหลักสูตร

และใช้สื่อมัลติมีเดียในการพัฒนา จัดทำคู่มือในการปฏิบัติงานและผู้บริหารต้องมีความจริงจังในการพัฒนาบุคลากร ซึ่งสอดคล้องกับ พัฒนาการฯ ฉัตรวิโรจน์ (2545 : บทคัดย่อ) ได้วิจัยเรื่องบทบาทของครูในการส่งเสริมความรู้เศรษฐกิจพอเพียงในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดขอนแก่น พบว่า ปัจจัยที่มีผลต่อการปฏิบัติบทบาทของครู ได้แก่ เจตคติที่ดีต่อการจัดการเรียนการสอนเศรษฐกิจพอเพียง การสนับสนุนจากภาคเอกชน การสนับสนุนจากโรงเรียนและรายวิชาที่สอน การปฏิบัติบทบาทของครูในการส่งเสริมความรู้เศรษฐกิจพอเพียง มีปัญหาในด้านผู้เรียนมากที่สุด รองลงมาคือด้านผู้บริหารและด้านเพื่อนร่วมงาน

เหตุที่ผลการวิจัยเป็นเช่นนี้เพราะว่า บุคลากรสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ต้องปฏิบัติงานในหน้าที่ที่รับผิดชอบมาก เช่น ครูผู้สอนนอกจากภาระกิจการสอนในสถานศึกษาที่มีชั่วโมงสอนทั้งภาคปกติและภาคค่ำ ไม่น้อยกว่า 30 ชั่วโมงต่อสัปดาห์และยังต้องปฏิบัติงานที่ได้รับมอบหมายพิเศษ เช่น งานธุรการ งานการเงิน พัสดุ บัญชี และงานกิจกรรมนักเรียน - นักศึกษา เป็นต้น ทำให้ไม่มีเวลาในการพัฒนาตนเองในเรื่ององค์ความรู้ในการบูรณาการปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในสถานศึกษา ทำให้ขาดความรู้ความเข้าใจและทักษะในการขับเคลื่อนปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในสถานศึกษาประกอบกับผู้บริหารสถานศึกษาไม่ให้ความสำคัญ ไม่วางแผนและจัดสรรงบประมาณให้อย่างเหมาะสมเพียงพอ แต่เมื่อนโยบายของกระทรวงศึกษาธิการกำหนดให้ทุกสถานศึกษาต้องบูรณาการปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในสถานศึกษาในทุกด้านและมีผลต่อการประเมินสถานศึกษาในหลายตัวบ่งชี้ที่ต้องบูรณาการปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในงานที่รับผิดชอบ ทำให้บุคลากรทางการศึกษามีความต้องการในการพัฒนาตนเองขึ้นมา พร้อมกับมีความต้องการในการรับการสนับสนุนในหลายๆ ด้านจากผู้ที่เกี่ยวข้องเพื่อให้งานที่รับผิดชอบบรรลุเป้าหมาย

3. การพัฒนาโปรแกรมพัฒนาวิชาชีพบุคลากรทางการศึกษา ในการขับเคลื่อนปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา พบว่า ด้านประสิทธิผลของโปรแกรมพัฒนาวิชาชีพบุคลากรทางการศึกษา ผู้การเป็นผู้นำในการขับเคลื่อนปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษามีการพัฒนาบุคลากรทางการศึกษา ให้มีความรู้ความเข้าใจ มีทักษะในการขับเคลื่อนปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในสถานศึกษา ได้นำความรู้และทักษะใหม่ที่ได้รับการพัฒนาไปปฏิบัติส่งผลให้สถานศึกษาได้รับการประเมินสถานศึกษาให้ได้รับรางวัลสถานศึกษารางวัลพระราชทานประจำปีการศึกษา 2554 สถานศึกษาผ่านการประเมินคุณภาพภายในจากต้นสังกัดในระดับดี และนักเรียนได้รับการคัดเลือกให้รับรางวัลนักเรียนพระราชทานประจำปีการศึกษา 2554 จากการประยุกต์ใช้ตารางเหตุผลสัมพันธ์ (Log Frame) เพื่อออกแบบโปรแกรมการพัฒนาวิชาชีพบุคลากรทางการศึกษา

ตามแนวคิดของวิโรจน์ สารรัตนะ (2551 : 3 - 18) และสอดคล้องกับ จินตนา ศรีสารคาม (2554 : บทคัดย่อ) ได้วิจัยและพัฒนาโปรแกรมพัฒนาภาวะผู้นำทางวิชาการสำหรับพัฒนาบุคลากรในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่ส่งผลต่อการพัฒนาพื้นฐานความรู้ทางวิชาการ บทบาททางวิชาการและทักษะเชิงยุทธศาสตร์ มีการนำพื้นฐานความรู้ บทบาททางวิชาการ และทักษะที่ได้รับจากการพัฒนาไปสู่การปฏิบัติงานวิชาการตามขอบข่ายงานวิชาการ 8 งาน โดยกระบวนการวิจัยและพัฒนา 5 ขั้นตอน คือ 1) การตรวจสอบกรอบแนวคิดเชิงทฤษฎีของตารางเหตุผลสัมพันธ์ 2) การปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะจากขั้นตอนที่ 1 และจัดทำเอกสารประกอบโครงการ 3) การตรวจสอบและการปรับปรุงตารางเหตุผลสัมพันธ์ 4) การสร้างเครื่องมือเพื่อใช้ในขั้นตอนการทดลองใช้ตารางเหตุผลสัมพันธ์ในภาคสนาม และ 5) การทดลองในภาคสนามจริง

เหตุที่ผลการวิจัยเป็นเช่นนี้เพราะว่า โปรแกรมพัฒนาวิชาชีพบุคลากรทางการศึกษา เป็นการประยุกต์ใช้แนวคิดการจัดทำโครงการตามแบบตารางสมเหตุสมผลในการวิจัยและพัฒนา เริ่มตั้งแต่ขั้นเริ่มต้นจนถึงขั้นการได้สาระสำคัญใน โครงสร้างความสัมพันธ์ในองค์ประกอบต่าง ๆ ของโปรแกรมพัฒนาวิชาชีพบุคลากรทางการศึกษา ซึ่งเป็นการดำเนินงานในขั้นตอนของการศึกษาวิเคราะห์และสังเคราะห์ประเด็นที่จะศึกษาวิจัยหรือที่ต้องการพัฒนาวิชาชีพ ที่จะนำไปสู่การกำหนดเป็นโปรแกรมพัฒนาวิชาชีพบุคลากรทางการศึกษาเป็นวัตถุประสงค์ของโปรแกรม เป็นชุดของโครงการเพื่อการพัฒนาวิชาชีพและเป็นสาระสำคัญต่าง ๆ ในกรอบเหตุผลสัมพันธ์ได้อย่าง สมบูรณ์อย่างสมเหตุสมผล และสอดคล้องกับความต้องการ กล่าวโดยสรุปได้ว่า การพัฒนาวิชาชีพบุคลากรทางการศึกษาต้องเป็นกระบวนการที่มีจุดมุ่งหมาย เป็นกระบวนการต่อเนื่องและเป็นกระบวนการเชิงระบบโดยคำนึงถึงหลักการพัฒนาวิชาชีพที่มีประสิทธิผล หลักการและแนวคิดเกี่ยวกับการพัฒนาวิชาชีพบุคลากรทางการศึกษา มีจุดมุ่งหมายสุดท้ายเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ของนักเรียน ที่สอดคล้องกับหลักการยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง ดังนั้นการกำหนดผลลัพธ์ที่คาดหวังให้เกิดขึ้นกับบุคลากรทางการศึกษา ซึ่งบุคลากรทางการศึกษาจะต้องนำเอาความรู้และทักษะใหม่ที่ได้รับนั้นไปปฏิบัติ การบรรลุผลสำเร็จในการพัฒนาวิชาชีพบุคลากร โดยรูปแบบใดรูปแบบหนึ่ง หรือหลายรูปแบบนั้น จะส่งผลต่อคุณภาพของสถานศึกษาและส่งผลต่อความสำเร็จในการพัฒนาการเรียนรู้ของนักเรียนด้วย

4. บุคลากรทางการศึกษา ได้แก่ ผู้บริหาร ครูผู้สอนและเจ้าหน้าที่ มีความจำเป็นต้องรับการพัฒนาไม่แตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับ วชิราวุธ ปานพรม (2551 : บทคัดย่อ) ได้รายงานผลการวิจัยเรื่องประสิทธิผลการจัดการศึกษาตามแนวคิดปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในโรงเรียนคุณธรรมชั้นนำ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาศกนนครเขต 1 ผลการวิจัย พบว่า สภาพและประสิทธิผลการจัดการศึกษาตามแนวคิดปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงตามแนวคิดเห็นของผู้บริหาร

หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้และครูผู้สอนในโรงเรียนคุณธรรมชั้นนำสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาสกลนครเขต 1 โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก ซึ่งสภาพและประสิทธิผลการจัด การศึกษาตามแนวคิดปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงตามความคิดเห็นของผู้บริหาร หัวหน้ากลุ่ม สาระการเรียนรู้และครูผู้สอนในโรงเรียนคุณธรรมชั้นนำ โดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

เหตุที่ผลการวิจัยเป็นเช่นนี้เพราะว่า กระทรวงศึกษาธิการได้ให้ความสำคัญกับการ ขับเคลื่อนหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในสถานศึกษาอย่างจริงจัง มีการประชาสัมพันธ์ โครงการผ่านกระบวนการและสื่อต่าง ๆ เป็นลำดับอย่างต่อเนื่อง ทั้งการฝึกอบรมให้ความรู้ การนิเทศติดตาม การรับรู้ข้อมูลจากสื่อสารมวลชนแขนงต่าง ๆ คล้าย ๆ กัน ทำให้ผู้บริหาร ครูผู้สอน และบุคลากรทางการศึกษาได้รับทราบข้อมูลข่าวสารไม่แตกต่างกัน มีการขับเคลื่อน ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในสถานศึกษาไปในทิศทางเดียวกัน มีวิถีชีวิตที่อยู่ในกรอบสังคม เดียวกัน ทำให้ไม่มีความแตกต่างกัน ด้านความต้องการรับการพัฒนาลักษณะและผลกระทบใน 4 มิติ ในการเป็นผู้นำในการขับเคลื่อนปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในสถานศึกษา

ข้อเสนอแนะ

เพื่อประสิทธิภาพของการวิจัยในการพัฒนาวิชาชีพบุคลากรทางการศึกษา ผู้การเป็น ผู้นำในการขับเคลื่อนปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการ การอาชีวศึกษา ผู้วิจัยได้นำเสนอข้อเสนอแนะจากการวิจัยในครั้งนี้และสำหรับการวิจัยในครั้ง ต่อไป ดังต่อไปนี้

1. ข้อเสนอแนะจากการวิจัย

1.1 เนื่องจากโปรแกรมพัฒนาวิชาชีพบุคลากรทางการศึกษาผู้การเป็นผู้นำใน การขับเคลื่อนปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการ การอาชีวศึกษามีรายละเอียดค่อนข้างมาก ดังนั้นก่อนดำเนินการพัฒนาบุคลากรทางการศึกษา ผู้นำการพัฒนาควรมีการศึกษาและทำความเข้าใจในโปรแกรมให้ท่องแท้ชัดเจนเพื่อวางแผนแก้ไข ปัญหา อุปสรรคที่อาจเกิดขึ้นได้ เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ของโปรแกรมการพัฒนาวิชาชีพ บุคลากรทางการศึกษา

1.2 โปรแกรมพัฒนาวิชาชีพบุคลากรทางการศึกษาผู้การเป็นผู้นำในการขับเคลื่อน ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาต้องใช้ ทรัพยากรและงบประมาณในปริมาณที่มาก ดังนั้น สถานศึกษาควรมีการจัดทำแผนงบประมาณ เพื่อสนับสนุนโปรแกรมพัฒนาวิชาชีพบุคลากรทางการศึกษาผู้การเป็นผู้นำในการขับเคลื่อนปรัชญา เศรษฐกิจพอเพียงในสถานศึกษาอย่างเพียงพอและเหมาะสม

1.3 การพัฒนาบุคลากรทางการศึกษาตามโปรแกรมพัฒนาวิชาชีพบุคลากรทางการศึกษา ต้องดำเนินการตามโครงการเหตุผลสัมพันธ์ เรียงลำดับของโครงการจากโครงการพัฒนาฐานองค์ความรู้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โครงการร่วมสร้างผู้นำขับเคลื่อนปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่สถานศึกษา และโครงการสร้างเครือข่ายขยายผลเศรษฐกิจพอเพียงตามลำดับ เนื่องจากมีความต่อเนื่องของโครงการทั้ง 3 โครงการ

2. ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 สถานศึกษาควรมีการวางแผนวิจัยต่อยอดการวิจัยการพัฒนาโปรแกรมพัฒนาวิชาชีพบุคลากรทางการศึกษาสู่การเป็นผู้นำในการขับเคลื่อนปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาในครั้งนี้ ให้สามารถบรรลุผลสัมฤทธิ์ถึงคุณภาพของผู้เรียน ผู้ปกครอง และชุมชนในโอกาสต่อไป

2.2 สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาควรประชาสัมพันธ์ให้สถานศึกษาในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาทราบถึงแนวทางในการพัฒนาบุคลากรทางการศึกษาเพื่อขับเคลื่อนปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในสถานศึกษา โดยนำโปรแกรมพัฒนาวิชาชีพบุคลากรทางการศึกษาสู่การเป็นผู้นำในการขับเคลื่อนปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในสถานศึกษา ที่ได้จากการวิจัยในครั้งนี้ไปใช้เป็นทางเลือกในการพัฒนาวิชาชีพบุคลากรทางการศึกษาอีกแนวทางหนึ่ง

2.3 สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาควรมีการศึกษาเปรียบเทียบการทดลองใช้โปรแกรมพัฒนาวิชาชีพบุคลากรทางการศึกษาสู่การเป็นผู้นำในการขับเคลื่อนปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในสถานศึกษา ต่างประเภทกัน ที่สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

2.4 สถานศึกษาทุกประเภท ทุกสังกัดสามารถนำเอาโปรแกรมพัฒนาวิชาชีพบุคลากรทางการศึกษาสู่การเป็นผู้นำในการขับเคลื่อนปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในสถานศึกษา ที่ได้จากการวิจัยในครั้งนี้ ไปประยุกต์ใช้ในการขับเคลื่อนปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในสถานศึกษาได้

2.5 สถานศึกษาสามารถนำโมเดลโปรแกรมพัฒนาวิชาชีพบุคลากรทางการศึกษา ที่ได้จากการวิจัยในครั้งนี้ ไปประยุกต์ใช้ในการวิจัยและพัฒนาวิชาชีพบุคลากรทางการศึกษาในด้านอื่น ๆ สู่การขับเคลื่อนในสถานศึกษาได้ เช่น การพัฒนาวิชาชีพบุคลากรทางการศึกษาด้านการวิจัยในชั้นเรียน การสร้างนวัตกรรมสื่อการเรียนการสอน เป็นต้น